

Kripto Paralar

Kripto ile tanınan: Nedir?

Kelime kökeni «kriptografi»

Kripto para = dijital varlık

En popüler kripto paralar: Bitcoin, Ethereum, Tether, BinanceCoin

Blockchain

Bağımsız ve herkese açık

Kripto ile tanınan: Nasıl çalışır?

- Sistem kullanıldıkça yeni bloklar kendiliğinden oluşur! Kripto paralar, yeni blok oluşumlarını destekleyen algoritmaların üzerinde inşa edilmiştir.

1) Blok zinciri kullanıcısı bir işlem yapar.

2) Bu işlem node'lardan oluşmuş olan P2P ağına yayılır.

*node: basitçe blok zincirinin kopyasıdır. blok yaratan ve yarattıkları bloklar blok zincirine ekleyen bir bilgisayardır. Güçlü bir donanım olmalıdır.

3) Node'lardan oluşan ağ yapılan işlemi doğrular.

4) Birkaç işlem bir blok oluşturur. Bu blok yapılan işlemin gün, saat ve miktar bilgilerini içerir.

5) 3. adımda bir işlemi doğrulamak için işlem gücü tahsis eden blok zinciri katılımcıları, crypto bir ödül alırlar.

Kripto ile tanınan: Mining

- Mining: «Dijital samanlıkta iğne aramak»:** Yeni kripto paralar yaratmak için kullanılan yöntemlerden en sansasyonel olanı diyebileceğimiz mining; bilgisayarın sürekli işlem yaparak bir matematik formülünü çözmesi ve bu sistemdeki tüm makinaların (dünyanın farklı yerlerindeki milyonlarca makinenin) bunu doğrulaması ile ortaya bir Bitcoin çıkması olarak açıklanabilir. Bu süreçte bilgisayar çok fazla efor ortaya koyar.

- **Mining gün geçtikçe zorlaşıyor:** Dünya üzerinde Bitcoin bulmaya çalışılan makineler arttıkça için, hatta mining fabrikalar denebilecek yerler kuruldu için, Bitcoin bulmak gün geçtikçe zorlaşıyor. Sistem, artan talep karşısında çözülmesi gereken matematik problemlerini zorlaştırıyor. Dolayısıyla «üretim» zorlaşıyor ve üretimin yapılabilmesi için ciddi bir enerji tüketimi ortaya çıkıyor.
- **Evde mining yapılır mı?:** Yeterli donanma sahip bir bilgisayarınız varsa cevap evet.
- **Peki evde yani bireysel olarak mining yapmak mantıklı mı?:** Hayır. Bunun nedeni mining yapmak için kullanılan bilgisayarlar yüksek performans ile uzun süre boyunca çalışıyor. Bu çalışmanın sonucunda harcanan elektrik nedeniyle evde mining yapmak «astar yüzünden pahalıya» geliyor.
- **Bitcoin madenciliği de çevreye zarar veriyor!:** Mining için kullanılan elektrik gün geçtikçe artıyor. Öyle ki 2021 yılında mining için harcanan elektrik Türkiye'nin yıllık elektrik tüketiminin %40'ünü aştı. Ucuz üretim yapmak için genellikle fosil yakıtlardan üretilen elektrik kullanılıyor. Bu durumun önüne geçmek, yeşil mining yapmak için girişimler var. 2030 yılına kadar tamamen yeşil üretime geçeceğini açıklayan mining üreticileri de var.

Mining: Dijital samanlıkta işe aramak

Mining gün geçtikçe zorlaşıyor

Evde mining yapılır mı?

Peki evde yani bireysel olarak mining yapmak mantıklı mı?

Bitcoin madenciliği de çevreye zarar veriyor!

Evde mining yapılıyor mu?

Peki evde yani bireysel olarak mining yapmak mantıklı mı?

Bitcoin madenciliği de çevreye zarar veriyor!

Kripto Paraların Tarihi

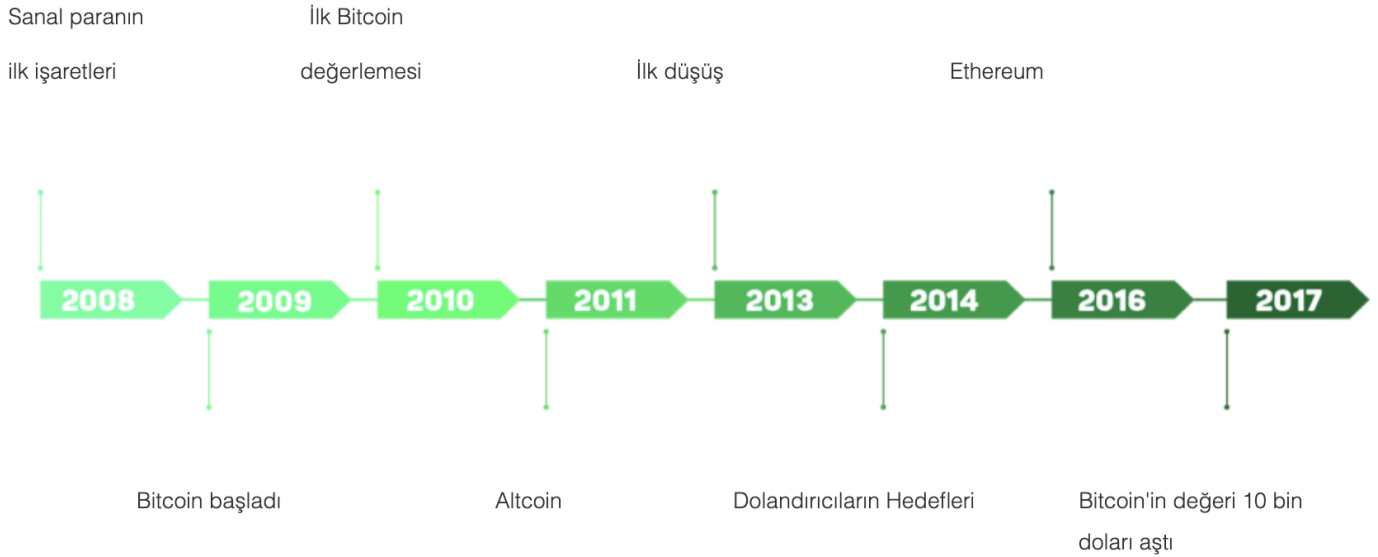

- **2008- Sanal paranın ilk işaretleri:** bitcoin.org alan adı alındı, Satoshi Nakamoto blok zincirini kullanarak, merkezsiz para olan Bitcoin yarattı. «Bitcoin peer to peer electronic cash system» isimli 21 sayfalık bir makale yayınladı. Bu makale Bitcoin'i «purely peer-to-peer version of electronic Money» olarak tanımladı. Aynı zamanda Küresel Ekonomik Kriz 2008 yılında gerçekleşti ve Amerikan Merkez Bankası o güne kadar

bastıktan sonra paranın 2 katından fazla bastı.

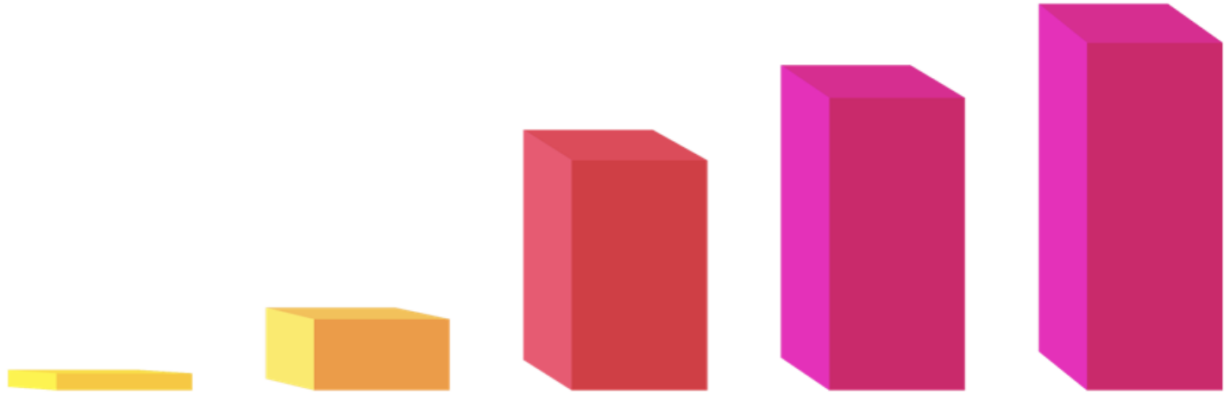
- **2009- Bitcoin başladı:** Kişiler arasında kurulan dijital para sisteminin kodlanması yapıldı. Blockchain'in ortaya çıkması ile birlikte kripto paralar üretilebildi. İlk başta Deepweb'de illegal unsurların deşifre-tokuş aracı olarak kullanıldı.
- **2010- İlk Bitcoin değerlemesi:** 22 Mayıs 2010 tarihinde Bitcoin ile ilk alışverişi yapıldı. 10 Bitcoin karşılığında 2 pizza satışı yapıldı. Daha sonraları 22 Mayıs «Dünya Pizza Günü» olarak kutlanmaya başlandı. Pizzaların satın alan kişi ise «Yedim en lezzetli pizzaydım!» açıklamasında bulundu.
- **2011- Altcoin:** Alternatif kripto para birimleri ortaya çıktı. Şu anda kripto para borsalarında binlerce sanal para birimi vardır ve hala daha yenileri çıkmaya devam ediyor.
- **2013- İlk düşüş:** Değeri 1.000 dolara ulaşmış olan Bitcoin ilk defa değer kaybetti. 300 dolar civarına kadar düşen Bitcoin'in eski değerini kazanması 2 seneden fazla sürdü.
- **2014- Dolandırıcıların hedefi:** Dünyanın en büyük Bitcoin borsası olan My.Gox çevrimdışı oldu ve 850 bin Bitcoin süratle kadem bastı.
- **2016- Ethereum:** Bitcoin'den sonra en büyük piyasa değerine sahip kripto para birimi ortaya çıktı.

2017 ve sonrası – Bitcoin'in değeri 10 bin dolara ulaştı: Bitcoin, 2017 yılında değerini 10 bin dolara çıkardı. Kullanıcı sayısı arttıkça, kripto para borsasına daha fazla para akmaya başlamış oldu. «Piyasa değeri» olarak bilinen tüm Bitcoin'in toplam değeri, Mart 2021'de 1 trilyon doları aştı.

Günümüzde Kripto Para

- Günümüzde kripto para pek çok kişi tarafından duyulmuş, devlet başkanlarından dev şirketlere kadar herkesin çok fazla dikkatini çekmiş durumdadır. Kripto paralar günümüzde en çok kullanılan sanal para birimleri arasındadır. Tartışma konusu olsalar da kullanımı artmakta ve bir yatırım aracı olarak görülmektedirler.

\$1.576.920.064

29.04.2013

1 BTC= \$1.200

\$17.648.500.736

01.01.2017

1 BTC= \$20.089

\$668.957.081.600

03.01.2018

1 BTC= \$7.000

\$816.374.576.383

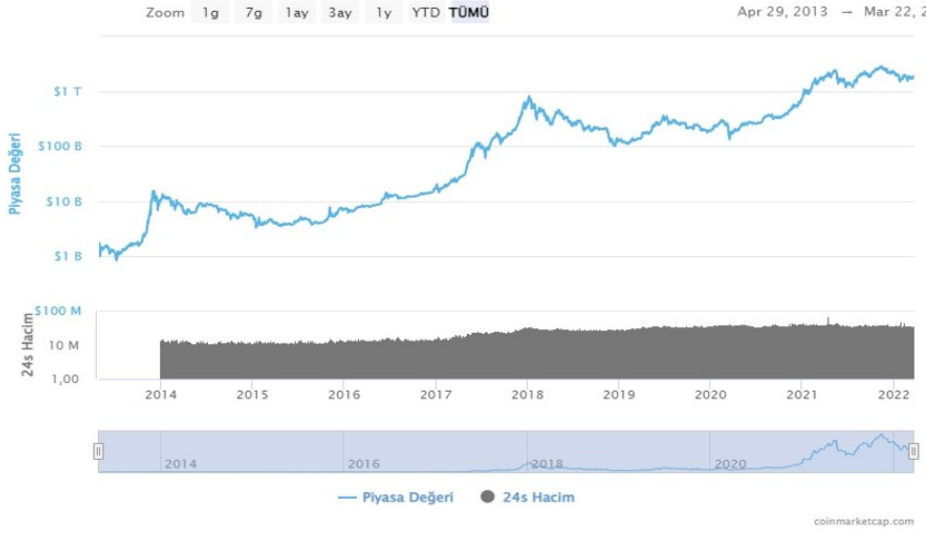
03.01.2021

1 BTC= \$30.000- \$67.562

\$1.992.495.334.250

09.01.2022

1 BTC= \$40.670,25

Kripto Para

Piyasasın

Toplam Değeri

<https://coinmarketcap.com/tr/charts/>

Kripto Para Borsalar

Dünyada Kripto Para Borsalar

Dünya'da en çok kullanılan kripto para borsalar; **BINANCE - COINBASE**

WEB TRAFFIC TO CRYPTO EXCHANGES IN JANUARY 2022.						ICO Analytics FEB 8, 2022	
	EXCHANGE	VISITS IN JAN	JAN/DEC DIFFERENCE		EXCHANGE	VISITS IN JAN	JAN/DEC DIFFERENCE
1	BINANCE	142M	-9%	11	INDODAX	11M	-17%
2	coinbase	77M	-9%	12	Huobi	9.5M	-28%
3	BYBIT	28M	+6%	13	UNISWAP	8.8M	-6%
4	FTX	23M	-6%	14	bitkub	8.3M	-21%
5	gate.io	22M	-20%	15	FTX US	7.7M	+6.3%
6	PancakeSwap	21M	-24%	16	wazirx	7.4M	-21%
7	KUCOIN	19M	-17%	17	bithumb	6.7M	-20%
8	crypto.com	18M	-8%	18	MEXC	6.2M	-20%
9	UPbit	12M	-14%	19	bitFlyer	5.9M	-1%
10	Kraken	11M	-5%	20	GEMINI	5.6M	-3%

@ICO_Analytic @ICO_Analytics f@ICOAnalytics Data source: similarweb.com

- Binance**, çeşitli kripto para birimlerinin ticareti için imkan sağlayan bir kripto para borsasıdır. Ocak 2018 itibarıyla Binance, işlem hacmi açısından dünyanın en büyük kripto para borsası oldu. Aynı zamanda en güvenilir kripto para borsasıdır.
- Coinbase**, 2012 yılında Amerika'da kurulmuş bir şirket. Herkesin kolayca Bitcoin alıp gönderebileceği bir platform sunmayı hedeflemiştir.

Ülkemizde Kripto Para Borsalar

Türkiye'de en çok kullanılan kripto para borsalar; **BTCTURK - PARIBU - BITEXEN**

#	Borsa Adı	21 Milyon Puanı	Yorumlar	Parite Sayısı	Son 24s Hacim	Açıldığı Tarih	Detaylar
1	BTCTURK	96 / 10	1	79	6.242.459.710	2013	
2	PARIBU	91 / 10	0	49	4.929.318.340	2017	
3	BITEXEN	82 / 10	0	29	3.409.983.004	2018	
4	PARITEX	59 / 10	0	16	1.314.116.719	2019	
5	COINZO	61 / 10	0	17	779.882.750	2018	
6	FELIXO	65 / 10	0	39	273.430.596	2018	
7	BITCI	79 / 10	0	28	111.731.071	2018	
8	NARKASA	52 / 10	0	17	25.111.503	2020	
9	BITTURK	58 / 10	0	40	3.132.178	2017	
10	BARIMEKS	32 / 10	0	3	43.915	2019	
11	BITHESAP	46 / 10	0	3	7.195	2020	
12	BITTRT	47 / 10	0	7	0	2019	
13	KOINIM	44 / 10	0	6	0	2013	

- **BtcTurk**, 2013 yılında Türk lirası ile ilk Bitcoin alım satım işlemi gerçekleştirildiği Türkiye'nin Türk lirası tabanlı ilk kriptopara alım satım platformudur.
- **Paribu**, 2017'de kullanıma sunulan kripto para alım satım platformudur. Merkezi İstanbul'da olan ve 2015'te ön hazırlık sürecine başlayan Paribu,ubat 2017'de faaliyete geçmiştir.
- **Bitexen**, 2018 yılında TÜ Ar Teknokent'te kurulmuştur ve Türkiye'nin önde gelen, dünyanın ise en büyük 50 dijital varlık platformundan bir tanesidir.

Kripto Para SWOT Analizi

- **FIRSATLAR:** Sıradış hesap özelliği fırsatı Kripto para önemli bir yatırım aracı olma özelliğine sahiptir. Kıy bankacılığı gibi sıradış işlem özelliğine sahiptir. Bu yönü ile b saklanmak istenen servetlerin ülkelere çekilmesinde önemli rol oynar. Bu yöntemle bir çok ülkenin kabul ettiği önemli bir döviz rezervine sahip olunabilir. -Arz artışı yapılamama fırsatı Kur hareketlerindeki spekülasyon burada yaşanmayabilir. Üretilen kripto paranın tamamı önceden belirlenen bir miktara bağlı oldu için altın külçe sisteminin avantajlarına benzer bir durum yaratılmıyor. Üretimden fazla para çöktürme durumu ortadan kalkm

oluyor.

- **TEHDİTLER:** Dağıtık sistemle takip edilmesi Bu yöntem tüm kayıtların herkese açık yapılmasından dolayı, politika geliştirme durumunu engellemi oluyor. Her işlem herkes tarafından anında yapılabilir. -Merkezi Yönetmenin Olmaması Tehdidi Hisse senedi gibi her an el değiştirebilen bir özelliğe sahiptir. Miktarına müdahale edilememektedir. Her an üretim artıp azalabilir. -Hesapların isimle kaydedilmemesinden Dolay Kaybetme Tehdidi Güvenlik açısından son derece yüksek güvenlikli şifrelerle hesapların kodlanması önemlidir. Ancak hesaba girmek için kimlik kontrolü yapılmayıp, şifreyi bilenlerin hesaba girebilmesi önemli bir tehdittir.
- **GÜÇLÜ YANLARI:** Kripto paraların güçlü yanları şöyle sayılabilir. Yüksek şifreleme: Hesapların kırılması ihtimalinin çok zor olması, sanal ortamda olduğundan Kimsenin isteğine Göre Yönlendirilememesi, sanal ortamda kurallar değiştirilemediğinden para arzı ve talebi yönlendirilememektedir. Miktarının Azaltılması Çoaltılamaması: Para arzı değiştirilememektedir. Böylece ekonomide üretim karlı olmayan para oluşturulamamaktadır.
- **ZAYIF YANLARI:** Kabul görme sorunu, henüz tüm dünya da kabul görmemiştir. Yasal alt yapı eksikliği, Türkiye’de ve dünya da kripto para ile ilgili yasal düzenleme tam olarak yapılmamıştır. Hesap güvenliğinin olmaması, daha hesaplarda şahıslar belirlenemediği için şifre kaybetme veya unutma durumunda hesaba erişim ihtimali yoktur., Vergilendirilememesi, yasal açıdan kayıtların alınmadığı için vergilendirmesi de yapılamamaktadır.

Bireysel Yatırım Aracı Olarak Kripto

Pek çok risk durumuna rağmen kripto paralar, bazı dönemler sağladıkları yüksek getiriler sebebiyle, ellerindeki parayı değerlendirmek isteyen kişiler tarafından da fazlasıyla gözde bir araç haline geldi. Özellikle ülkemizde kripto paralara karşı olan bu talebin arkasında yatan temel unsur, son dönemde dünyanın farklı yerlerinde de yaşanan ekonomik krizlere bağlı olarak Euro ve dolar gibi diğer para birimlerine karşı olan güven azalması ve insanların alternatif yatırım araçlarına yönelmesi olarak gösterilebilir.

Türkiye’nin en çok kripto para yatırımcı yapan 4. ülke olmasının ve bireysel yatırımcıların Türkiye’de bu kadar artmasının sebebi birçok ekonomiste göre Türk lirasının diğer para birimleri karşısında değer kaybetmesi ve Türkiye ekonomisinin aşağı yönde ilerleyen ivmesinin bir sonucu olarak ele alınmaktadır.

Geçmişte ellerindeki birikimleri kripto paralar ile değerlendiren ve bu yatırımdan yüksek kazanç sağlayan kişilerin günümüzde hala kripto paraları bir yatırım aracı olarak görmesi, ellerindeki kazançlarının daha da artırma çabaları bu sektördeki dalgalanmalara sebep olmaktadır.

Kripto Paraların Kullanım Alanları

1. Bireysel Yatırım Aracı Olarak Kripto Para

2. Sektörlerde Kripto Para Kullanımı

- Seyahat
- Emlak
- Eğitim
- Otomotiv
- Perakende Satış
- Oyun Endüstrisi

Ülkelerin Kriptoya Bakış Açılar

Kripto paraların kullanım alanlarının genişlemesi, halkın kripto sektörünü bir yatırım aracı olarak kullanmaya başlamaları birçok ülkeyi blockchaine karşı olumlu bir politika izlemelerine ve yenilikçi proje çalmalarına adanmalarına sebep olmuştur. Bunun yanında kripto paraların merkezi olmayan doğası ve hukuki anlamda yaşanan sorunlar bazı ülkelerin kripto paralara karşı kapsamlı tedbirler uygulamasına sebep olmuştur.

Kripto Paraları Yasal Olarak Kabul Eden Ülkeler

- Amerika Birleşik Devletleri

- El Salvador
- Almanya
- Estonya
- Gürcistan
- Hong Kong
- İngiltere
- İsviçre
- Japonya
- Kanada
- Malta
- Singapur
- Slovenya
- Ukrayna

Kripto Paralar Yasal Olarak Kabul Etmeyen Ülkeler

- Rusya
- Çin
- Suudi Arabistan
- Vietnam
- Afganistan
- Bangladeş
- Bolivya
- Cezayir
- Katar
- Makedonya
- Pakistan

- **El Salvador:** El Salvador dünyada kripto para Bitcoin'i resmi para birimi olarak kabul eden ilk ülke oldu. Ülkede bugün yürürlüğe giren yasayla, tüm iş yerleri Amerikan dolarıyla birlikte bitcoin ile yapılan ödemeleri de kabul etmek zorunda. Bitcoin'i kabul etmeyen işletmeler cezalandırılıyor.
- **Rusya:** Bitcoin kullanımı özellikle de piyasalar olumsuz yönde etkileyeceği ve ülkenin ekonomik bütünlüğünü tehdit edebileceği gibi gerekçelerle yasaklandı.
- **Singapur:** Uzun vadeli kripto para alıp saklayan kişileri vergiden muaf tuttular. Kurumların alım satım sonucu kazançları ise vergilendirdiler. Şu anda Singapur nüfusunun yüzde 43'ünün kripto para sahibi olduğunu tahmin ediliyor.
- **İsviçre:** İsviçre sadece alım satım gibi faaliyetleri vergiye tabii tutarak yatırım amaçlı alımlardan doğan kazançları vergi harici tuttu. Bunun dışında 2021ubat ayından itibaren vergi ödemelerinde kripto paraları ödeme yöntemi olarak kabul ediyor.
- **Japonya:** Kara para aklama ile alakalı kuralları çok sıkı tutarak kripto para işletmelerinin kullanıcılarını kimliğini doğrulamasını şart koştu. Vergi konusunda da oldukça kompleks bir modele sahip Japonya'da kripto paraları miras olarak bırakabilmesi ve bu bırakılan mirastan alınacak vergi bile yasalaştırılmı halde.
- **Brezilya:** Kripto varlıkları için spesifik bir çalışma yapmadı ya da henüz yürürlüğe koymadı. Yerel kara para aklama yasaları kripto para ile ilgili işletmelere şart koşuldu. Vergilendirme konusunda kripto varlıklardan elde edilen kazanç sermaye kazancı kapsamına sokuldu.

- **Çin:** 2020 yılında ülkedeki tüm kripto para alım satım platformlarının ve madencilik operasyonu yapan şirketleri yasakladı. Kripto paraların tanınmasına rağmen ülke içinde alınıp satılmasına izin vermeyen Çin'in bu hamlesi aslında ülkenin adeta bir dinamiği haline gelen popüler teknoloji ürünlerini yasaklayıp onların yerine milli ürünlerin kullanımını teşvik etmeye dayanıyor.
- **Güney Kore:** 2022 Ocak ayından itibaren de kripto para kazanımlarına yüzde 20 vergi ödeyecekleri Ekonomi bakanlığı tarafından duyuruldu.
- **Türkiye:** Türkiye'de ilgili otoritelerin kripto para piyasasının nasıl regüle edeceği konusunda henüz elimizde net bir veri bulunmamaktadır.

Kriptoya Giriş: Nasıl Başlıyoruz?

1. **Adım:** Kripto Para Borsasına Kaydolun
2. **Adım:** Borsa Hesabınıza Bakiye Yükleyin
3. **Adım:** Alım Yapmak İsteddiğiniz Fiyat Aralığını Belirleyin

Bitcoin ve kripto paralar nereden alınıyor?

- Binance
- BtcTurk
- Paribu
- Coinbase
- FTX
- Huobi